

Prevod sa nemačkog **Sanja Panfilov**

Gabriela Pfaus-Šiler

DRAGAN NEŠIĆ

Beblingen, avgust 2006.

Dragan Nešić je ovogodišnji korisnik Šlosberg stipendije Udruženja umetnika Beblingena (Nemačka).

Kad sam videla njegove slike, prva pomisao je bila: to je toliko drugačije, toliko neuobičajeno. Na slikama malog formata nagomilane su stvari i osobe, a boje su kontrastne: jasni i tamni oblici umotani su u nežnu pastelnu izmaglicu. Ljudi su navikli na tradicionalno i već viđeno. Pa ipak i nešto novo ne ostavi nas ravnodušnim. Ova izložba našeg stipendiste nam daje mogućnost da upoznamo nešto novo i neobičajeno. Utisak je da ove slike proizilaze iz nekakvog izobilja jer su kompleksne i višeslojne. Komplet drvenih bojica i nešto vodene boje dovoljne su mu da stvori fantastičan svet, neukrotiv, skoro haotičan.

Broj nastalih slika fascinira. Očita je velika potreba za stvaranjem. Reklo bi se: "kakav marljiv umetnik". I tako i jeste: Često, radi noću, ali nije noćna ptica, prema sopstvenoj izjavi, šta više, radi dan i noć! To obijašnja kvantitet nastalih radova.

Šta mu se dopada u Beblingenu, otkriva u razgovoru: arhitektura grada, skulpture koje je otkrio na Beblinškom jezeru, prijatna atmosfera, ga inspiriše. Sve upija u sebe, opisuje svoj stav i prerađuje onda te utiske u slike. I ne propušta da na rubu slike navede mesto nastanka.

To i jeste ideja Šlosberg-stipendije, da se jednom umetniku ili umetnici omogući, bez pritiska, bez ramišljanja o novcu, da sluša svoje umetničke porive, ono što "mesto", može da kaže – i to onda jezikom umetnosti izrazi. To ponekom stipendisti predstavlja neku vrstu pritiska, moranja da se nešto stvori. Kod Dragana to nisam primetila.

Pre se čini da je sa velikom lakoćom i spontanošću prionuo na rad. Da li je ova lakoća stvaranja posledica ovog "mesta", velikog prostora, širine i u poređenju sa njegovom domovnom, obilnije i veće potrošnje?

"Volim Ameriku i Amerika voli mene" je naziv instalacije sa kojotom, koju je Bojs 1974. prilikom svog prvog boravka u Americi napravio. Dragan je toj rečenici dao svoju interpretaciju: "Volim Nemačku i Nemačka voli mene". Pozabavio se tom temom u svom "Vernetzung" na jezeru.

U pitanju je izjava ljubavi, ali istovremeno i ironično dovođenje te izjave u pitanje. Njegov "Bojsov portret" dodatno podložen njegovim čuvenim motivom saća, je kao neka ne baš lekovita rešetka, koja Dragana razdvaja od njegove izjave ljubavi. Ironi-

ja prožima njegove slike, ali prožima ih njegov optimizam i želja da se našali. Slike, crtane školskim bojicama, "pričaju priče".

To su priče koje ujedinjuju u sebi veliko i malo, mislim na životinje, lica, a posebno na oči, zemaljsku kuglu, dvorce i crkve. Motivi se međusobno guraju, prepliću; ne brinu se o pravilima i zakonitostima, obično je list sve do ruba popunjen, u perspektivnom smislu nema napred ili nazad, gore ili dole.

Zbunjuje, kako i gde se pojavljuju i nastaju lica, glave životinja, geometriske forme i mustre. Ne pridržavaju se realnih predložaka, načas se pojave iz mnoštva i opet nestanu, kao da se posmatra neprestana metamorfoza.

Moglo bi se govoriti o nekom ekspresivnom slikovnom haosu, iako ih prožima i neka disciplina, harmonija boja i red dešavanja.

Podseća me na big beng – nastavak univerzuma – divlje eksplozivno nešto neoformljeno, nešto što nalazi ravnotežu u kosmičkom radu.

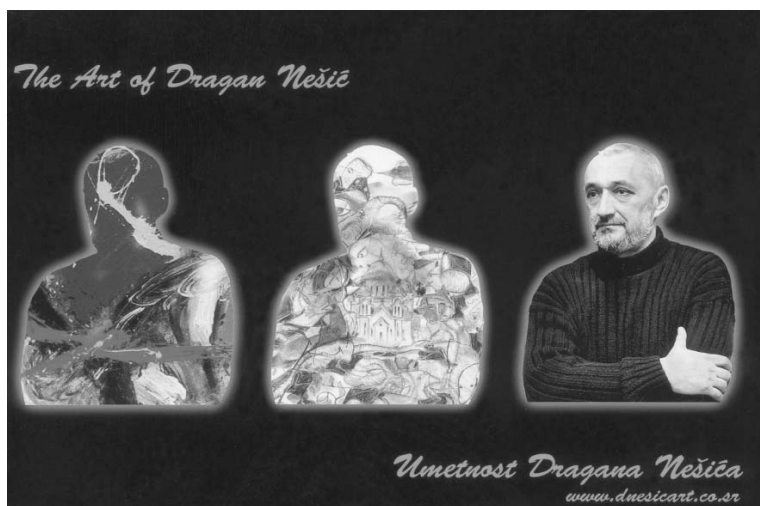
Interesantan je način nastanka Draganovih slika, jer pojašnjava ovaj proces nastanka reda iz haosa. Dragan započinje crtanje sa nekolicinom slučajnih mrlja napravljenih vodenim bojama, koje ga rokovode da crta drvenim bojicama. Slike nastaju iz slučajne igre, bez pridržavanja ikakvih slikovnih zakonitosti, a ipak sve na slici ima svoje mesto.

Dragan nije došao ovamo, samo da eto tako upozna našu zemlju i naše umetnike. Nešto je doneo sa sobom, u sebi: sliku svoje domovine, prepune siromaštva i nesigurnosti. U Pribuju ima maleni atelje, a ovde ima puno mesta, ali to je samo jedna od mnogih razlika.

"Zapravo je sve drugačije", odgovorio je na pitanje, šta je ovde drugačije. A nešto će i nama ostaviti, kao i njegova četiri prethodnika: spoznaju jednog sasvim drugačijeg načina umetničkog izražavanja, kao i način ophođenja u njemu nepoznatoj okolini i kako ta okolina utiče na njegov rad, ili pak ne? Eto, opet smo imali priliku da upoznamo jednog simpatičnog i interesantnog čoveka, koga ćemo se rado sećati.

Upoznavanje nije uvek bilo jednostavno: Dragan govori samo svoj maternji jezik i nešto malo engleski. Uprkos tome, uspeli smo da se sporazumemo, što je donekle zasluga i njegovih slika. Umetnost i jeste neka negovorna vrsta međuljudske komunikacije. Bez Meri po tom pitanju, ne bismo uspeli i želim da joj se zahvalim. Zahvaljujem se i Muratu koji je prijateljski prihvatio Dragana, vodio ga u Frajburg, u Štuttgart da vidi Dalijeve grafike i u galeriju u Herenbergu, da upozna ovdašnje umetničko dešavanje i van Beblingena.

Ovo je Draganova 59. izložba – kao umetnik dakle nije nepoznat, što nam njegova dela i potvrđuju, dok je ovo njegov prvi studiski boravak ove vrste i mi mu želimo, da doprinese njegovoj budućoj umetničkoj karijeri.

Dragan Nešić